

Π Ρ Ο Σ Τ Ο

Δ Η Μ Ο Τ Ι Κ Ο Σ Υ Μ Β Ο Υ Λ Ι Ο Α Θ Η Ν Α Ι Ω Ν

Τ Ο Π Ο Θ Ε Τ Η Σ Η

**Κώστα Παπαδάκη, δημοτικού συμβούλου, εκπροσώπου της
«ΑΝΑΤΡΕΠΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΑΧΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ»**

.....

Σχετικά με την εναρκτήρια συνεδρίαση το Δημοτικό Συμβούλιο, με μοναδικά εκτός απροόπτου θέματα ημερήσιας διάταξης :

1) Την εκλογή **Προεδρείου Δημοτικού Συμβουλίου** (άρθρο 64 ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ιδίως με το άρθρο 4 ν. 5056/2023) και

2) **Εκλογή Δημοτικής Επιτροπής** (άρθρο 74 ν. 3852/2010, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 ν. 5056/2023).

1. ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Με τις προαναφερόμενες τροποποιήσεις, οι οποίες δεν είναι και οι πρώτες που έχουν γίνει στο νόμο για τους Δήμους (καταγράφονται έξι διαδοχικές μετά τη θέση σε ισχύ του ν. 3852/2010) , η πρόβλεψη για την εκλογή Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου είναι **δεσμευτική** και προβλέπει :

A) Ο **Πρόεδρος** να προέρχεται από την παράταξη του **Δημάρχου**,

B) Ο **Αντιπρόεδρος** να προέρχεται από την παράταξη που αναδείχθηκε **δεύτερη** και

Γ) Ο Γραμματέας να προέρχεται από την **τρίτη** σε εκλογική δύναμη παράταξη.

Τα πρόσωπα που καταλαμβάνουν τις θέσεις αυτές **δηλώνονται από τους επικεφαλής** των παρατάξεων κατά την έναρξη της συνεδρίασης, αλλά παρά ταύτα επακολουθεί χωριστή εκλογή για κάθε αξίωμα και με φανερή ψηφοφορία, για την οποία απαιτείται η απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου.

Είναι προφανές ότι στη διαδικασία αυτή **δεν είναι δυνατό να τεθεί άλλη υποψηφιότητα** είτε από μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου προερχόμενο από άλλη παράταξη, ούτε καν από τις πρώτες τρεις, εάν δεν δηλωθεί ως επιλογή του επικεφαλής της.

Ενώ για πρώτη φορά η ψηφοφορία γίνεται **φανερά και όχι μυστικά** εγείροντας αμφιβολίες και για τη συνταγματικότητα της διάταξης εν όψει του άρθρου 102 παρ. 2 Σ,.

Πρόκειται συνεπώς για μια προδιαγεγραμμένη διαδικασία, συγκεντρωτική, η οποία δεν επιφυλάσσει εκπλήξεις, ιδίως μετά το πλειοψηφικό σύστημα που επικρατεί με το ν. 4804/2021 και τη δυνατότητα από μέρους τους ελέγχου όλης της διαδικασίας.

Κατά συνέπεια, δεν υπάρχει οποιοδήποτε περιθώριο άλλης στάσης εκτός από την **αποχή από την διαδικασία ψηφοφορίας με σχετική δήλωση** αιτιολόγησης και καταγγελίας.

2. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Όσον αφορά την Δημοτική Επιτροπή, πρόκειται για ένα **νέο υπερόργανο** δημοτικό που θεσπίστηκε, όπως προαναφέρθηκε, με το άρθρο **8 ν. 5056/2023** (ο οποίος δημοσιεύτηκε στο Φ.Ε.Κ. παραμονές των δημοτικών εκλογών, στις 06.10.2023). Ο νόμος αυτός, στα πλαίσια της συγκεντρωτικής υλοποίησης του εκλογικού συστήματος Βορίδη, προέβλεπε το υπερόργανο αυτό στο οποίο **συγχωνεύει τις αρμοδιότητες τριών διαφορετικών επιτροπών** που υφίστανται μέχρι τώρα :

- α) Της Οικονομικής Επιτροπής,
- β) Της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής και
- γ) Της Εκτελεστικής Επιτροπής του Δήμου

(άρθρα 63, 72, 73, 74 και 74^α ν. 3852/2010, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν).

Η Επιτροπή αυτή, εκτός από τις αρμοδιότητες των τριών Επιτροπών που **πλέον καταργούνται** και περιέρχονται σε αυτήν, αποκτά και **πρόσθετες σημαντικές αποφασιστικές**

αρμοδιότητες, οι οποίες ορίζονται στο άρθρο 74^A νόμου 3852/2010, όπως προστέθηκαν με το άρθρο 9 ν. 5056/2023, οι οποίες συνίστανται στην αποφασιστική αρμοδιότητα της και για αιτήματα **πρόσληψης προσωπικού**, δικηγόρων και συμβασιούχων, **τροποποίηση του αντικειμένου συμβάσεων**, έγκριση όρων και **σύναψη προγραμματικών συμβάσεων**, **διαγραφή χρεών** και απαλλαγή από προσαυξήσεις μέχρι του ποσού των 150.000€ από οφειλέτες, επιστροφή από τον Δήμο αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, σύναψη χρηματοδοτικών μισθώσεων και δωρεές εξοπλισμού.

Οι αρμοδιότητες αναφέρονται προκειμένου να τονιστεί η σοβαρότητα τους και να καταδειχθεί ότι, προστιθέμενες στις πολύ σημαντικές αρμοδιότητες ήδη των τριών επιτροπών οι οποίες καταργούνται και συγχωνεύονται στην Δημοτική Επιτροπή, δημιουργείται ένα υπερόργανο δημοτικό που **ασκεί αυτό την πραγματική εξουσία, αντί του Διοικητικού Συμβουλίου**, το οποίο θεωρητικά έχει το τεκμήριο αρμοδιότητας (άρθ. 65 παρ. 1 ν. 3852/2010).

Ωστόσο η Δημοτική Επιτροπή, όπως και οι πρόδρομες επιτροπές Ποιότητας Ζωής, Οικονομικών και Εκτελεστική Επιτροπή, αποτελούν όργανα τα οποία **αποσπούν αρμοδιότητες από το Δημοτικό Συμβούλιο**, το αποψιλώνουν, απομειώνουν το εύρος των αρμοδιοτήτων του και άρα εν τέλει απομειώνουν την **αντιπροσωπευτικότητα και δημοκρατικότητα της** λειτουργίας του Δήμου και φαλκιδεύουν την ψήφο των πολιτών.

Μάλιστα ενώ είναι αρκετή απλή πλειοψηφία των παρόντων μελών του Δ.Σ. για τη μεταβίβαση της σχετικής αρμοδιότητας (άρθρο 65 παρ. 6), απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία (πλειοψηφία του συνόλου των μελών) για να αποφασισθεί η ανάκτηση μιας μεταβιβασμένης αρμοδιότητας (άρθρα 72 παρ. 2 και 73 παρ. 3 ν. 3852/2020 όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν).

Η συγκεντρωτική οργάνωση της λειτουργίας των οργάνων του Δήμου και η αποδυνάμωση των αρμοδιοτήτων του Δημοτικού Συμβουλίου υπέρ των επιτροπών που τώρα συγχωνεύονται στη Δημοτική Επιτροπή αποτελούν προϊόν διαδοχικών νομοθετικών μέσα από αλληπάλληλες τροποποιήσεις όλων των κυβερνήσεων (καταγράφονται **τουλάχιστον δεκατρείς τροποποιήσεις από το 2010** και μετά στην Οικονομική Επιτροπή, Επιτροπή Ποιότητας Ζωής και Εκτελεστική Επιτροπή), εκ των οποίων οι τελευταίες είναι προς την **κατεύθυνση της απόσπασης αρμοδιοτήτων** από το Δ.Σ., προς την ενίσχυση της αποφασιστικής παρά της εισηγητικής

λειτουργίας των επιτροπών και στην προσθήκη όλο και σοβαρότερων αρμοδιοτήτων.

Πρώτος νόμος της Ν.Δ. ήταν ο ν. 4623/2019, που ψηφίστηκε στις 8.8.2019 και η έτοιμη από καιρό να κυβερνήσει Ν.Δ. προσέθεσε αρμοδιότητες στις επιτροπές αυτές αφαιρώντας τις από τα Δ.Σ. Επίσης μετέβαλε τη σύνθεσή τους δίνοντας την πλειοψηφία στην παράταξη του Δημάρχου (άρθρο 2 ν. 4623/2019). Βλέπετε είχε εκλέξει Δημάρχους πολλούς μεταξύ των οποίων και τον κ. Μπακογιάννη, αλλά το ισχύον τότε εκλογικό σύστημα δεν τους έδινε όπως το μετέπειτα δικό της (ν. 4804/2021) την πλειοψηφία στα ΔΣ και είχε ανάγκη να μεταφέρει αλλού τα κέντρα εξουσίας εκτός Δ.Σ.

Μετά τη θέσπιση του ν. 4804/2021, που μετέβαλε το εκλογικό σύστημα σε πλειοψηφικό, επέτεινε τη συγκεντροποίηση των αρμοδιοτήτων στα δημοτικά όργανα με τους ν. 5013/2023 και 5056/2023.

Η δημοτική αυτή επιτροπή για τον Δήμο Αθήνας προβλέπεται **εννεαμελής** και απαρτίζεται από τον **Δήμαρχο συν οκτώ μέλη** (σύνολο δηλαδή εννέα μέλη), από τα οποία **τα τρία εκλέγονται από τις δημοτικές παρατάξεις της μειοψηφίας**.

Είναι προφανές ότι πριν προχωρήσουμε στον τρόπο και στις δυνατότητες εκλογής των μελών της Δημοτικής Επιτροπής από τις παρατάξεις της πλειοψηφίας, ότι **η παράταξη του Δημάρχου ελέγχει κατά τα 2/3 την Επιτροπή** αυτή και συνεπώς οι δυνατότητες της μειοψηφίας είναι περιορισμένες.

Ωστόσο, για την μειοψηφία δεν λαμβάνεται οποιοδήποτε κριτήριο αντιπροσωπευτικότητας όλων των παρατάξεων της μειοψηφίας, έτσι ώστε τα τρία μέλη της μειοψηφίας, για τα οποία μάλιστα προβλέπεται χωριστή εκλογή, όχι δηλαδή εκλογή με καθολική ψηφοφορία των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου, αλλά **δύο χωριστές κάλπες** (διότι η ψηφοφορία που προβλέπεται εδώ είναι **μυστική**), εκ των οποίων στην μία εκλέγονται τα μέλη της πλειοψηφίας της δημοτικής επιτροπής, δηλαδή πεντασταυρία, αφού μιλάμε για έξι μέλη, πλην του Δημάρχου, που ούτως ή άλλως δεν χρειάζεται εκλογή, και **της μειοψηφίας (τρισταυρία**, δεδομένου ότι κάθε σύμβουλος της πλειοψηφίας ή της μειοψηφίας ψηφίζει υποψήφιους ισάριθμους με τον αριθμό μελών που εκλέγονται από την πλειοψηφία ή τη μειοψηφία, **άρα και στην εκλογή αυτήν πλειοψηφικό εκλογικό σύστημα**).

Οι σύμβουλοι της πλειοψηφίας ψηφίζουν μόνο για τους συμβούλους της πλειοψηφίας και αντίστοιχα **οι σύμβουλοι της**

μειοψηφίας ψηφίζουν μόνο τους υποψήφιους των παρατάξεων της μειοψηφίας σε χωριστό ψηφοδέλτιο ανά κατηγορία πλειοψηφίας και μειοψηφίας.

Συνεπώς η.....πλειοψηφία της μειοψηφίας εκλέγει όλες τις έδρες της μειοψηφίας, αφού το 51% αρκεί για το 100% των εδρών της.

Για τις υπόλοιπες παρατάξεις παρέχεται απλώς η δυνατότητα (άρθρο 74 παρ. 10 ίδιου νόμου) να ορίζεται έως ένας σύμβουλος ο οποίος μπορεί να συμμετέχει ως παρατηρητής χωρίς δικαίωμα ψήφου. Η διάταξη δεν αποκλείει το δικαίωμα λόγου.

Ετσι όμως **αποσπώνται εξουσίες από το Δημοτικό Συμβούλιο** και καθίσταται **διακοσμητική η συμμετοχή των παρατάξεων** της μειοψηφίας, ακόμα και όταν αυτές κατόρθωσαν να εκπροσωπηθούν στο Δημοτικό Συμβούλιο σπάζοντας το φράγμα του 3% και είναι φανερό ότι οι κατά καιρούς νομοθετούντες αντιλαμβάνονται τις Επιτροπές αυτές ως ένα προωθητικό εκτελεστικό όργανο επιχειρησιακών κυρίως συμβάσεων και γενικά της οικονομικής λειτουργίας του Δήμου στο οποίο λόγο έχει μόνο η παράταξη του Δημάρχου και παρουσία μόνο η μεγαλύτερη παράταξη της μειοψηφίας.

Στην υποβάθμιση του Δ.Σ. συντείνει και το ότι με τις ίδιες περίπου νομοθετικές παρεμβάσεις :

- Περιορίζεται η υποχρεωτική διά ζώσης διεξαγωγή της συνεδρίασης του δημοτικού συμβουλίου σε μία φορά τον μήνα και ενθαρρύνεται η τηλεδιάσκεψη (άρθρο 67 παρ. 1).
- **Καταργείται η έντυπη ενημέρωση** των μελών του δημοτικού συμβουλίου και καθιερώνεται αποκλειστικά η ηλεκτρονική, με υποχρεωτική ελάχιστη προθεσμία δύο ημερών για την ενημέρωσή τους για τα θέματα των συνεδριάσεων του (άρθρο 67 παρ. 3 και 4).
- Μόνο η **απόλυτη πλειοψηφία των μελών** του δημοτικού συμβουλίου μπορεί να εγκρίνει τη συζήτηση **εκτός ημερήσιας** διάταξης θεμάτων με τη διαδικασία του **κατεπείγοντος** (άρθρο 67 παρ. 5).

Ενώ **παραβιάζεται συστηματικά και η υποχρέωση δημοσιότητας** των συνεδριάσεων του παρά τη ρητή πρόβλεψη του άρθρου 67 παρ. 1 ν. 3852/2020 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (πλην αντίθετης αιτιολογημένης απόφασης με πλειοψηφία 3/5 των

μελών) και του άρθρου 5 του Κανονισμού λειτουργίας του Δημοτικού Συμβουλίου Αθήνας με συνέπεια τη ρήξη της σχέσης του Δ.Σ. με κινήματα και φορείς της πόλης, αφού η ουσιαστική ελεύθερη συμμετοχή και παρέμβαση των κινημάτων από γειτονιές για διάφορα ζητήματα ήταν σχεδόν απαγορευμένη, αλλά και αστυνομοκρατούμενη η όποια παρουσία των κινημάτων. Παράδοση που δυστυχώς επανέλαβε και ο νέος δήμαρχος κατά την τελετή της ορκωμοσίας του με πλήθος αγωνιστ(ρι)ών έξω και απέναντι από δυνάμεις καταστολής παρά την έλλειψη οποιασδήποτε πρόκλησης από τους διαδηλωτές.

Με αυτόν τον τρόπο ανοίγει ο δρόμος για την επιβολή της κυρίαρχης πολιτικής των καταστροφικών αναπλάσεων που ξεδίπλωσε η απελθούσα δημοτική αρχή Μπακογιάννη, των ιδιωτικοποιήσεων, των περικοπών στις κοινωνικές υπηρεσίες αλλά και γίνεται απαγορευτική η άμεση πρόσβαση και εκπροσώπηση στη διαδικασία των αιτημάτων σωματείων, συλλόγων, συλλογικοτήτων απέναντι στο Δήμο. Εμποδίζεται ο αγώνας για δημοκρατικές ελευθερίες και δικαιώματα, για μια Αθήνα, πόλη αντιφασιστική, της αλληλεγγύης, της υπεράσπισης των δικαιωμάτων, των μεταναστών, των γυναικών, των ΛΟΑΤΚΙ, των αναπήρων.

Τέτοιες δυνατότητες υπήρχαν στις επιτροπές ποιότητας ζωής και οικονομικής επιτροπής όσο στο γνωμοδοτικό τους χαρακτήρα προβλέπονταν η "διαβούλευση". Εστω και αν ήταν πλημμελής, η διαβούλευση έφερνε στο προσκήνιο τα αιτήματα και τις διεκδικήσεις ενώ τώρα αυτά εξαφανίζονται.

Απομένει να δούμε αν η νέα δημοτική πλειοψηφία θα υιοθετήσει τους παραπάνω στόχους και μαζί το μοντέλο συγκεντρωτικής λειτουργίας που η απροσδόκητη εκλογή της το έφερε στην εξουσία της. Και από τις παρατάξεις της αριστεράς αν θα νομιμοποιήσουν τη διαδικασία αυτήν με τη συμμετοχή τους.

Συνεπώς και εδώ για μας τίθεται ως ζήτημα αρχής η αποχή από την ψηφοφορία.

Για τους λόγους αυτούς η «ΑΝΑΤΡΕΠΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ» δεν θα συμμετάσχει στη ψηφοφορία - παρωδία των δημαιρεσιών.

Αγωνιζόμαστε για να μπορεί να κατακτά και να κατοχυρώνει στο Δήμο της Αθήνας δικαιώματα για την ζωή της και ελευθερίες στη

δράση της, η εργαζόμενη πλειοψηφία των κατοίκων μέσα από τα δικά της όργανα (σωματεία, σύλλογοι, συλλογικότητες, συνελεύσεις). Αυτήν την προοπτική αγώνα θα στηρίξουμε απέναντι στον κρατικό μηχανισμό, την κυβέρνηση και τα υπουργεία και τον συγκεντρωτικό γραφειοκρατικό μηχανισμό της δημοτικής αρχής.

Αποχωρούμε από τη διαδικασία και διεκδικούμε :

1) Την πλήρη επαναφορά και ανάκτηση όλων των αρμοδιοτήτων στο Δημοτικό Συμβούλιο που έχει μεταβιβάσει κατά καιρούς στις παραπάνω επιτροπές,

2) Την νομοθέτηση πλήρους απαγόρευσης μεταβίβασης (απεμπόλησης) αρμοδιοτήτων με απόφαση του Δ.Σ.

3) Την κατάργηση της Δημοτικής Επιτροπής

4) Και βέβαια την κατάργηση του πλειοψηφικού εκλογικού συστήματος και την επαναφορά της απλής αναλογικής στις εκλογές των Ο.Τ.Α.

Παρακαλώ για την καταχώρηση της τοποθέτησης αυτής και στα πρακτικά της συνεδρίασης.

Αθήνα, **5.1.2024**

Κώστας Παπαδάκης,

Δημοτικός Σύμβουλος Αθήνας,

Εκπρόσωπος της **«ΑΝΑΤΡΕΠΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΑΧΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ»**